

Darbā
neriskē-
ievēro
darba
drošību!

AIZSARDZĪBA

Darba aizsardzības priekšraksti

ATGĀDNE

LAUKSAIMNIECĪBAS

DARBINIEKIEM

DARBA

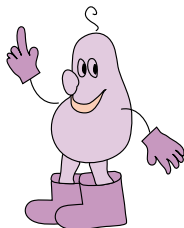
ATGĀDNE PAREDZĒTA

Lauksaimniecības darbiniekiem, kuri nodarbināti graudkopības, lopkopības, dārzkopības un meliorācijas darbos, ieskaitot arī tehnikas ekspluatāciju un remontu.

Atgādnēs mērķis ir atkārtoti atgādināt lauksaimniecības darbiniekiem pamatprasības darba aizsardzībā.

IEGAUMĒ!

Tava iepazīšanās ar šo atgādni neaizstāj darba drošības instruktāžas. Izskaidrot darba drošības instrukcijas un informēt Tevi par darba vides riskiem, kuriem Tu esi pakļauts, kā arī citiem darba aizsardzības jautājumiem ir darba devēja pienākums.

Vai **Tu zini**, ka Latvijā 2002.gadā nelaimes gadījumos darbā cieta 1309 darbinieki, no tiem 52 gāja bojā, bet 183 darbinieki guva smagas traumas.

Tostarp lauksaimniecības darbos cieta 25 darbinieki, no kuriem gāja bojā 2 cilvēki, bet 2 guva smagas traumas.

Raksturīgākās arodslimības lauksaimniecībā:

- artrīts, varikozā vēnu paplašināšanās, ko izraisa smags fizisks darbs;
- bruceloze — inficēšanās notiek kopjot slimus dzīvniekus;
- elpošanas sistēmas slimības (pneimokonioze, bronhīts, astma) — izraisa sistemātiska putekļu ieelpošana;
- saindēšanās — izraisa ražošanā lietoto ķīmisko vielu iedarbība uz organismu, ja netiek ievērotas sanitāri higiēniskās normas un darba aizsardzības noteikumi;
- ādas un zemādas audu slimības (dermatīts, ekzēma, u.c) — rodas lietojot ķīmiskās vielas, kurām ir ādu kairinošas īpašības;
- radikulīts — izraisa piespiedu ķermeņa stāvoklis, temperatūras svārstības, caurvējš, u.c.;
- vibrācijas slimība — izraisa ilgstoša atrašanās paaugstinātas vibrācijas zonā.

- sildkatlu, spiedtverņu, kompresoru, gaisa vadu, saldēšanas un gāzes iekārtu apkalpošanā;
- elektro un gāzes metināšanā;
- elektroiekārtu montāžā, ekspluatācijā un remontā;
- zāles miltu un kombinētās lopbarības ražošanas iekārtu apkalpošanā;
- vaislas buļļu un ērzeļu kopšanā;
- ķīmikāliju (minerālmēslu un pesticīdu) izmantošanā.

Nelaiemes gadījumu izraisa bīstama rīcība bīstamā vidē.

Nelaiemes gadījumu piemēri

Cenšoties noskaidrot trokšņa cēloni zāles plāvējā-smalcinātājā, A.T. ar roku sāka taustīt kustībā esošu mehānismu. Rezultātā A.T. roka tika ierauta smalcinātājā un norauta.

Lai iedarbinātu traktoru MTZ 50, kas bija novietots nogāzē, A.A. to pastūma un pēc tam mēģināja ielekt ripojošā traktorā. Rezultātā A.A. pakļuva zem traktora riteņa un viņam tika laužtas abas kājas.

Izvācot mēslus no kūts, lopkopēja M.F. kāja tika ierauta transportiera piedziņas ķēdē. Rezultātā kāja tika norauta un pēc 13 dienām M.F. slimnīcā nomira.

Veļot salmu rulonus ārā no šķūņa, S.B. atradās ar muguru pret stīru un neredzēja, ka no tās krīt ruloni. Viens no tiem uzvēlās S.B., nodarot smagus miesas bojājumus.

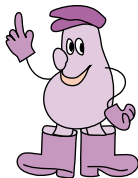
Pēc vagona izkraušanas R.A. bija jāsatīra atlikušie cukurbiešu grauzījumi un jāieber ekskavatora kausā. Vagonā tika nolaiests eskavatora kauss, kas piespieda R.A. pie sienas.

Lai pārvietotu cauruļcēju, tika iedarbināts pārnēsūmā atstāts traktors, kurš sāka atpakaļgaitas kustību. Zem ķēdēm pakļuva traktorists I.S., kurš gāja bojā notikuma vietā.

Kā Tev jārikojas, lai Tu varētu droši veikt savu darbu?

ATCERIES!

Stājoties darbā, Tev ar darba devēju obligāti jānoslēdz **darba līgums** un darba devējam Tev **jānodrošina:**

- 1) Veselībai un dzīvībai **nekaitīga darba vide** un **darba apstākļi**.
- 2) **Ievadinstruk tāža**, kurā Tevi iepazīstina ar uzņēmuma darba organizācijas un darba drošības pamatjautājumiem, tostarp: ar esošiem darba vides riska faktoriem, kuriem Tu esi vai vari tikt pakļauts; darba aizsardzības līdzekļiem un drošības zīmēm; ugunsdrošības prasībām un rīcību ugunsgrēka gadījumā; pirmās palīdzības sniegšanu; darbinieku rīcību, ja ir noticis nelaimes gadījums darbā; iekšējās kārtības noteikumu pamatprasībām. Darba devējam jābūt pārliecinātam, ka esi sapratis darba aizsardzības instrukcijas prasības. Par instruk tāžas veikšanu Tu paraksties Ievadinstruk tāžu reģistrācijas žurnālā.
- 3) **Instruk tāža** darba vietā, kuras gaitā Tevi iepazīstina ar veicamā darba veida raksturīgajiem darba aizsardzības jautājumiem un praktiski parāda droša darba metodes un paņēmienus. Par šīs instruk tāžas veikšanu Tu paraksties Darba aizsardzības instruk tāžu reģistrācijas žurnālā.

Nekad neparaksties instruk tāžu žurnālos bez instruk tāžas saņemšanas!

- 4) **Bezmaksas** individuālie aizsardzības līdzekļi.
- 5) **Bezmaksas mazgājамie un neitralizējošie** līdzekļi, ja Tavā darbā ir iespējama kaitīgo vielu iedarbība uz ādu;
- 6) **Obligātā** veselības pārbaude ārstniecības iestādē un tās atkārtojums, ja to prasa veicamais darbs un ja Tavu veselības stāvokli ietekmē vai var ietekmēt kaitīgie darba vides faktori vai Tu veic darbu īpašos apstākļos.

Stājoties darbā, par veselības stāvokļa pārbaudi maksā pats darbinieks vai pēc savstarpējas vienošanās — darba devējs.

7) Sanitāri higiēniskās telpas un dzeramais ūdens.

8) Ātri un ērti pieejamu pirmās palīdzības sniegšanas aptieciņu ar nepieciešamo medicīnisko materiālu minimumu;

9) Sanitāri higiēniskas telpas un dzeramais ūdens.

10) Potēšana pret ērcu encefalītu;

Minētos atvieglojumus var paredzēt darba koplīgumā vai darba līgumā;

11) apmācību pirmās palīdzības sniegšanā.

TAVS PIENĀKUMS:

- rūpēties par savu drošību un veselību, kā arī to personu drošību un veselību, kuras var ietekmēt Tavs darbs;
- **ievērot** darba drošības (darba aizsardzības) un ugunsdrošības instrukcijas;
- **ievērot** uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus;
- **ievērot** darba devēja, tiešā darba vadītāja un darba aizsardzības speciālista rīkojumus un norādījumus, kas attiecas uz drošu darbu veikšanu un darba aizsardzību;
- profesionāli pareizi rīkoties ar mašīnām un iekārtām; izmantot darbu tehnoloģijā paredzētās aizsargierīces un palīgierīces;
- neveikt patvaļīgas darbības, kas neattiecas un Tavu kompetenci un kuras var apdraudēt Tavu vai citu darbinieku drošību;
- lietot individuālos aizsardzības līdzekļus (dzirdes, acu, sejas aizsarglīdzekļus, aizsargtērpus, galvassegas, priekšautus, cimdus, respiratorus u.c. līdzekļus, kas domāti Tavas drošības un veselības aizsardzībai); pēc aizsardzības līdzekļu lietošanas tie jānovieto tiem paredzētajā vietā;
- nekavējoties ziņot darba devējam, tiešajam darbu vadītājam, darba aizsardzības speciālistam uzticības personai par nelaimes gadījumu vai tā iespējamiem draudiem;
- sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumā cietušajiem un vajadzības gadījumā izsaukt medicīnisko palīdzību;

- apmeklēt obligātās veselības pārbaudes saskaņā ar darba devēja rīkojumu;
- nekādā gadījumā darba laikā **nelietot alkoholu** vai **citas apreibinošas vielas** (narkotikas)!

TAVAS TIESĪBAS:

- **ievēlēt** uzticības personu, kura pārstāv darbinieku intereses darba aizsardzībā (ja uzņēmumā nodarbināti vairāk par 5 darbiniekiem);
- **neuzsākt** vai pārtraukt darbu, ziņojot tiešajam darbu vadītājam un uzticības personai, ja darba apstākļi rada draudus Tev vai apkārtējo cilvēku veselībai;
- **neuzsākt** darbu, ja darbos izmantojamās iekārtas, ierīces, darbgaldi, darbarīki vai transportēšanas mehānismi neatbilst to ekspluatācijas un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī ja nav savlaicīgi izgājuši noteikto kārtējo pārbaudi;
- **atteikties** veikt darba uzdevumu, ja darbu izpilde neatbilst Tavai profesionālajai sagatavotībai.
- **pieprasīt** individuālās aizsardzības līdzekļus, lai pasargātu sevi no veselībai kaitīgiem darba vides faktoriem.
- **pieprasīt**, lai Tava darba vieta būtu iekārtota atbilstoši darba aizsardzības normatīvajiem aktiem. Putekļu un ķīmisko vielu saturs gaisā, kā arī mitruma temperatūras, trokšņa, apgaismojuma iedarbība nedrīkst radīt risku Tavai drošībai un veselībai.

DARBINIEK!

IEGAUMĒ UN IZPILDI:

1. Lopkopības darbu veicēj,

- izlaižot dzīvniekus ganībās vai ielaižot tos kūtī, **seko**, lai cilvēki neatrastos bara vidū, nestāvētu ejās, durvīs un citos sašaurinājumos;
- smagu dzīvnieku (ar svaru virs 60 kg) iedzīšanu transportlīdzekļos veic no īpaši iekārtotām estakādēm, pa

kurām dzīvniekus var droši nogādāt transportlīdzekļa kravas kastē. **Ievēro**, ka mašīnas bortiem jābūt ar 1 — 1,1m augstiem papilddrežģiem, ja nelieto būrus;

- **ievēro**, ka vaislas buļļus un ērzeļus drīkst kopt tikai apmācītas personas;
- kažokzvērus ēdinot vai veicot to zootehnisko un veterināro apkalpošanu, **strādā** vatētos vai ādas cimdos; zvēru ķeršanai **izmanto** īpašas palīgierīces;
- **iegaumē** mehānismu palaišanas slēdžu uzrakstus, kas norāda, kādu iekārtu ar attiecīgu slēdzi var iedarbināt. Mašīnu apkalpošanas vietās jābūt izkārtām instrukcijām par drošu apkalpošanu;
- nemehanizētus iekraušanas darbus pie barības sajaucējiem **veic** tikai tad, ja mašīna ir apturēta;
- strādājot pie salmu, skābbarības vai zāles smalcinātājiem, kuriem masas iekraušana padeves transportierī nav mehanizēta, sevišķi vērību veltī tam, lai padeves valči būtu nosegti ar aizsargapvalku;
- darbā ar graudu drupinātājiem un dzirnavām rodas miltu putekļi, kuri noteiktā koncentrācijā ar gaisu ir sprādzienbīstami. Tādēļ telpās, kurās rodas šie putekļi, **nesmēķē** un **nerīkojies** ar atklātu liesmu. **Seko**, lai elektroapgaismošanas armatūra būtu hermatizēta un telpas tiktu vēdinātas un sakoptas;
- strādājot pie barības sautētājiem, galveno bīstamību rada iespēja applaucēties ar tvaiku vai karstu šķidrumu. Tādēļ to ekspluatējot, rūpīgi uzraugi hermatizējošo stiprinājumu (skrūvju, uzgriežņu, blīvju) stāvokli un manometra rādītājus. **Nepieļauj** tvaika noplūdi savienojumu vietās. Sautētāja iepildīšanas vai iztukšošanas lūkas **atver** tikai pēc tam, kad tvertnē vairs nav spiediena;
- izmantojot gliemežtransportierus, sevišķu uzmanību **veltī** gliemežvārpstas iežogojumam. Iežogojumam jābūt tādām, lai novērstu iespēju nejauši pieskarties darbojošai

gliemežvārpstai. Kausiņu transportieru apvalkos nedrīkst būt atvērtas lūkas;

- **seko**, lai vagonēšu ceļa galos būtu kārtībā automātiskie izslēdzēji un atdures, vinču spoles, uz kurām uztinas troses, būtu iežogotas un lūkas, kas izveidotas kūtsmēsļu transportieru galos, nosegtas ar vākiem vai iežogotas. Braukt cilvēkiem vagonetēs kategoriski aizliegts;
- **ievēro**, ka saldēšanas iekārtas apkalpošana uzticama tikai speciāli apmācītām un atestētām personām.

2. Graudkopības un dārzkopības darbiniek,

- traktorus un pašgājējšasijas agregatē tikai ar tādām piekabēm vai uzkarināmām mašīnām, kas konstruktīvi paredzētas mašīnas ekspluatēšanas instrukcijā;
- transportdarbos, it sevišķi, lietojot vienasīgās piekabes, kabini tās pie traktora hidrauliskā kāša, lai palielinātu traktora garenstabilitāti salīdzinājumā ar piekabinašanu pie hidrauliskās uzkares mehānisma;
- beramas, neiesaiņotas kravas neiekrauj transportlīdzeklī augstāk par kravas kastes bortiem vai to paaugstinājumiem. Seko, lai tās būtu izlīdzinātas vienmērīgi pa visu kravas kasti; gabalkravas, kas paceļas augstāk par kravas kastes bortiem nosien ar izturīgām virvēm. Lietot tērauda troses vai stieples ir aizliegts. Krava nosienama, stāvot uz iekraušanas laukuma. Kravu nosienot, uz tās nedrīkst atrasties cilvēki;
- ievēro, ka kravas augstums nedrīkst būt lielāks par 3,8 m no ceļa virsmas līdz kravas augstākajam punktam;
- kastes, mucas u.c. gabalkravas novieto cieši, bez atstarpēm, lai braucot tās nepārvietotos;
- veļamas kravas iekraujamas un izkraujamas, lietojot slīpņus. Neatrodies uzveļamo kravu aizmugurē vai novēļamo kravu priekšā;
- seko, lai bīstamās vietas (lūkas u.c. atvērumi) grīdā, pa kuru staigā darbinieki, būtu nosegtas ar vākiem vai iežogotas, kā arī

labi apgaismotas;

- stacionāros traktordarbos mašīnu un traktoru uzstādi uz cietas un horizontālas pamatnes, rūpīgi iežogo plakansiksnu vai kardānpār vadu. Agregātam strādājot, neatstāj traktoru bez uzraudzības. Pirms stacionārās mašīnas regulēšanas, eļļošanas vai defektu novēršanas, izslēdz traktora dzinēju.

3. Meliorācijas un ceļu darbu veicēj,

- strādājot ar zemes rakšanas mašīnām, transportlīdzekļiem u.c. mehānismiem, neiebrauc un neuzstādi to izvirzāmos atbalstus grunts nobrukuma prizmas robežās.

Drošības atstatumam no grunts nobrukuma prizmas robežas līdz zemes rakšanas mašīnas atbalstlaukuma malai jābūt ne mazākam par 1m;

- neroc bedres un tranšejas ar vertikālām sienām, bez to nostiprinājumu izveidošanas dziļāk par 1m grants vai uzbērtās smilts gruntīs; 1,25m mālsmilts gruntīs un 1,5m smilšmāla un māla gruntīs. Ierakumu posmos, kur jāieiet darbiniekiem, jāieriko malu nostiprinājumi vai sienas jānorok slīpi. Ziemā grunts rakšana bez tranšeju vertikālo sienu nostiprināšanas atļauta tikai grunts sasalšanas dziļumā;
- tīrot tranšejas vai veicot citus palīgdarbus strādājoša ekskavatora tuvumā, ievēro drošības distanci - neatrodies tuvāk par 5 m no ekskavatora darba zonas;
- atklājot rakšanas gaitā neuzrādītas apakšzemes komunikācijas vai sprādzienbīstamus priekšmetus, nekavējoties pārtrauc darbu, norobežo vai citādi apzīmē bīstamo vietu un ziņo par to tiešajam darbu vadītājam;
- nelec tranšejā vai pāri tai, izmanto kāpnes un pārejas tiltiņus. Nokāpšanai tranšejās un bedrēs izmanto kāpņu laipas ar margām vai pieslienamās kāpnes;
- neiekrauj grunti transportlīdzeklī, ja tās kabīnē atrodas cilvēki. Iebērt grunti transportlīdzekļa kravas kastē drīkst tikai no tās sānu vai aizmugures bortu pusēm. Cilvēkiem aizliegts atrasties

- starp zemes rokamo mašīnu un transportlīdzekli;
- nestrādā ar ekskavatoru elektrolīniju aizsargjoslās;
 - nepieļauj grunts virskārtas pārkaru izveidošanos;
 - neroc vai nepārvieto grunti ar mašīnām (buldozeriem, skrēperiem u.c.), nogāzēs, kuru slīpums ir lielāks par mašīnas pasē norādīto;
 - ievēro, ja grunti rok, transportē, izkrauj, planē vai blietē ar divām vai vairākām pašgājējām vai piekabinātām mašīnām (skrēperiem, greideriem, veltņiem u.c.), kas pārvietojas cita aiz citas, tad atstatums starp tām nedrīkst būt mazāks par 5 m;
 - beidzot darbu, ekskavatora strēli novieto ārpus rakuma, kausu novieto uz zemes, noslēdz kabīni.

4. Tehnikas apkopes un remontdarbu veicēj,

- mašīnu mazgāšanas vietu izvēlies tā, lai ūdens strūkļa nevarētu aizsniegt atklātus elektrolīnijas vadus vai iekārtu, kas atrodas zem sprieguma;
- asšķautņainu un smagu detaļu pārvietošanai lieto satvērējierīces, celšanas un transportēšanas mehānismus. Nedrīkst celt, uzstādīt un transportēt agregātus, kas aptverti tieši ar trosi;
- nemontētos agregātus novieto uz palikņiem, tā lai nodrošinātu tos pret apgāšanos;
- traktoru, pašgājējšasiju, kombainu, rakšanas mašīnu, transportlīdzekļu u.c. mašīnu mehānismus un dzinējus (īpaši dīzeļus) noregulē tā, lai tiem darbojoties vibrācijas līmenis nepārsniegtu pieļaujamos robežlielumus. Atceries, ka ilgstošs darbs paaugstinātas vibrācijas apstākļos izsauc vienu no bīstamākajām arodslimībām - vibrācijaslimību;
- nestāvi zem paceltas kravas.

ATCERIES, ka darba veikšana zem mašīnas, kas balstīta tikai ar celšanas mehānismu (domkratu, tetferi u.c.) vai, kas novietota uz nelīdzenas vietas, mīksta pamata vai uz nepiemērotiem paliktņiem

(gadījuma priekšmetiem, ķieģeļiem, dēļiem u.tml.), apdraud Tavu dzīvību;

- nestrādā pie darbgalda cimdos, kā arī ar apsaitētiem pirkstiem bez gumijas uzpirksteņiem;
- seko, lai apstrādājamās detaļas gabarīti un svars nepārsniegtu darbgalda pasē minētos parametrus;
- izmanto tikai attiecīgā izmēra uzgriežņu atslēgas, nepagarini tās ar cauruli vai citādiem pagarinātājiem;
- ievēro, ka vietējā apgaismojuma spriegums nedrīkst būt lielāks par 36 V;
- ieslēdzot darbgaldū, pārliecinies, vai tas nerada briesmas Tev vai kādam citam. Ja darbgalds nav tehniskā kārtībā (metāliskās daļas atrodas zem sprieguma, traucējumi elektrodzinējā, pārrauts zemējuma vads, darbgalda kustīgas daļas nav norobežotas, bojāts aizsargekrāns u.c.) nesāc darbu un ziņo par to tiešajam darbu vadītājam;
- izmanto tikai tehniskā kārtībā esošas iekārtas, ierīces un instrumentus;
- pārliecinies par detaļu un instrumentu drošu stiprinājumu. Lieto palīgierīces. Rodoties vibrācijai, apstādini darbgaldū un atrodi cēloni (nav pietiekami droši nostiprināta vai atbalstīta detaļa, iestiprināts griezējinstrumentu u.c.);
- izdari mērījumus, veic eļļošanu, iestiprini un noņem griezējinstrumentu tikai pēc pilnīgas darbgalda apstāšanās.

Darbgaldam strādājot, neņem pretī un nedod pāri darbgaldam jebkādus priekšmetus, nepievelc skrūves, uzgriežņus u.c. darbgalda savienojuma detaļas;

- sargies, lai skaida neuztītos uz apstrādājamā priekšmeta vai grīzējinstrumenta, nepieļauj skaidas vēršanos uz savu pusi, izmanto skaidas lauzēju;
- nenovāc skaidas ar rokām vai instrumentu, šim nolūkam izmanto speciālus āķus un slotiņas;
- neizmanto āķus ar cilpveida rokturiem;
- neglabā apstrādājamus materiālus uz darbgalda vai tā nožogojuma;

- darbu beidzot, sakop savu darba vietu: novāc no darbgalda instrumentus, ierīces, notīri darbgaldu no netīrumiem, ieeļļo to.

5. Metināšanas darbu veicēj,

- neveic metināšanas darbus viegli uzliesmojošu priekšmetu, materiālu vai vielu tuvumā;
- veicot gāzes metināšanu, seko, lai gāzes baloni būtu nostiprināti un atrastos ne tuvāk par noteikto attālumu no metināšanas vietas;
- seko, lai telpas būtu normāli ventilētas vai vedinātas, izmanto vietējo nosūces ventilāciju, jo metināšanas gāzes satur vairākas veselībai kaitīgas vielas. Ja nosūcošās ventilācijas nav, lieto piemērotus elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļus;
- metinot lieto individuālos aizsardzības līdzekļus (masku vai aizsargvairogu ar speciālu filtru, aizsargcimdus u.c.), jo starojums var bojāt redzi un ādu;
- veicot elektrometināšanu norobežo metināšanas zonu ar ekrāniem, jo elektriskā loka gaismā ir kaitīga arī apkārt strādājošiem darbiniekiem;
- seko, lai metināmai detaļai būtu ciešs kontakts ar zemējuma vadu un vēlams, lai tā būtu nostiprināta darbam parocīgā augstumā (piem., uz metināšanas galda).

Bez vilkmes ventilācijas nedrīkst metināt metālus, kas pārklāti ar svīnu, kadmiju, fluoru, cinku, jo šīs vielas izdala ļoti indīgas gāzes.

ZINI!

Lauksaimniecībā izmanto dažādas toksiskas un ķīmiski agresīvas vielas, kuras pēc to iedarbības uz cilvēka organismu iedala divās grupās:

- indes, kas izraisa organismā dažādus funkcionālus traucējumus;
 - kodīgās vielas, kas izraisa ķermeņa audu ķīmiskus apdegumus.
- Dažādām vielām vienlaikus piemīt kā toksiskas, tā arī ķīmiski agresīvas īpašības, piemēram, amonjakūdens. Indīgas vielas, ko

lieto augu aizsardzībā sauc par pesticīdiem. Pēc lietošanas nozīmes tās klasificē:

- kodnes-sēklas materiāla sēnīšu slimību apkarošanai;
- herbicīdi-nezāļu apkarošanai;
- insekticīdi-kukaiņu apkarošanai;
- fungicīdi-augu sēnīšu slimību apkarošanai;
- zoocīdi-kaitīgo grauzēju apkarošanai.

Neievērojot piesardzības pasākumus darbā ar šīm vielām un nelietojot individuālos aizsardzības līdzekļus, Tu riskē ar saindēšanos, smagām traumām vai saslimšanu ar arodslimību.

- Strādājot ar ķīmiskām vielām, pieprasi, lai Tev būtu sniegta pilna informācija par šīm vielām. Zini, ka katrai darba vietai, kur lieto un uzglabā ķīmiskās vielas, jābūt apgādātai ar rakstveida informāciju par vielas īpašībām un iedarbības raksturu uz cilvēka veselību, par individuālo aizsardzības līdzekļu pielietojumu un rīcību nelaiemes gadījumā;
- seko, lai uz katras tilpnes vai konteinera būtu labi saskatāms marķējums.

Ievērojot šo atgādni, Tu varēsi droši veikt savu darbu.

LAUKSAIMNIECĪBAS DARBINIEK, IEGAUMĒ!

Ja tomēr darbā notiek nelaiemes gadījums vai saslimšana ar arodslimību, atkarībā no kaitējuma sekām Tev **izmaksā:**

- slimības naudu un slimības pabalstu;
- atlīdzību par darbaspēju zaudējumu.

Apmaksā:

- ar ārstēšanu saistītos papildu izdevumus un pakalpojumus;
- rehabilitācijas un pārkvalifikācijas izdevumus

Ar ārstēšanu saistītiem papildu izdevumiem jābūt apliecinātiem ar attiecīgās iestādes izsniegtiem čekiem, kvītiem un medicīniskiem dokumentiem

Ja darba traumas vai arodslimības rezultātā iestājusies apgādnieku nāve, tad **izmaksā:**

- atlīdzību par apgādnieka zaudējumu darba nespējīgiem ģimenes locekļiem, kas bijuši tā apgādībā
- apbedīšanas pabalstu

Visu to Tu vai Tava ģimene varēs **saņemt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras filiālē pēc dzīvesvietas** tad:

- ja Tev ir noslēgts darba līgums ar darba devēju un par Tevi tiek veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas;
- ja tu darba laikā neesi lietojis alkoholu;
- ja ir akts par notikušu nelaimes gadījumu darbā vai speciāls ārstu komisijas atzinums par arodslimību.

Paralēli tam var saņemt papildus kompensāciju, ja tā paredzēta darba līgumā.

ZINĀŠANAI!

- Detalizētāku informāciju par darba aizsardzības jautājumiem Tu vari saņemt **Valsts darba inspekcijā** (Rīgā, K.Valdemāra ielā 38, LV-1010, tel. 7021751 vai 7021704) vai tās reģionālajās inspekcijās.
- Ja nepieciešama informācija vai konsultācijas arodslimību vai darba traumu gadījumā, vērsies **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā** (Rīgā, Lāčplēša ielā 70a, LV0-1011, tel. 7013692, 7013650) vai tās filiālēs Latvijas rajonos.

***Darbā neriskē -
ievēro darba drošību!***

